

A szinusztétel

1. feladat

A szinusztétel szorosan kapcsolódik a háromszögek alapszerkesztéseihez. Felsoroljuk, hogy a háromszög oldalai és szögei közül mely adatokat kell ismernünk ahhoz, hogy egyértelműen megszerkeszthessük a háromszöget. Azt is feltüntetjük, hogy melyik esetekben alkalmazható a szinusztétel a hiányzó adatok kiszámításához.

A háromszög egyértelműen megszerkeszthető, ha adott

- három oldal (nem használható a szinusztétel a szögek kiszámításához);
- két oldal és az általuk közbezárt szög (nem használható a szinusztétel, mert nem ismert egyik oldallal szemközti szög sem);
- egy oldal és a rajta fekvő két szög (használható a szinusztétel; először a harmadik szöget kell kiszámítani, majd két szinusztétellel a hiányzó oldalakat);
- két oldal és a nagyobb oldallal szemben fekvő szög (használható a szinusztétel; először szinusztétellel, a kisebb oldallal szemközti szöget számoljuk ki – ez biztosan hegyesszög, aztán kivonással a háromszög harmadik szögét, végül ismét szinusztétellel a harmadik oldal hosszát).

2. feladat

A feladatban egy háromszög két oldala $a = 24$ (cm) és $b = 37$ (cm), valamint a kisebbik oldalhoz tartozó (az a oldallal szemközti) szöge, $\alpha = 30^\circ$ van megadva. Megmutatjuk, hogy két háromszög is megfelel a kiindulási adatoknak.

A szinusztétel szerint:

$$\frac{b}{a} = \frac{37}{24} = \frac{\sin \beta}{\sin 30^\circ}$$

Tudjuk, hogy $\sin 30^\circ = 0,5$, ezért

$$\frac{37}{24} \cdot 0,5 = \sin \beta.$$

Azt kapjuk, hogy $\sin \beta \approx 0,7708$.

A β szög a 37 cm-es oldallal szemközti szög. $37 > 24$, ezért $\beta > \alpha$.

A 0° és 180° közötti tartományban két olyan szög is van, amelynek a szinusza 0,7708. Tudjuk, hogy ezek kiegészítő szögei egymásnak.

A számológép $50,4^\circ$ -ot ír ki eredményül, tehát ennek a kiegészítő szöge, a $180^\circ - 50,4^\circ = 129,6^\circ$ is lehet megoldása a feladatnak.

Ha $\beta = 50,4^\circ$, akkor $\gamma = 180^\circ - (30^\circ + 50,4^\circ) = 99,6^\circ$, ha pedig $\beta = 129,6^\circ$, akkor $\gamma = 180^\circ - (30^\circ + 129,6^\circ) = 20,4^\circ$.

A megoldás:

$$\beta_1 = 50,4^\circ; \gamma_1 = 99,6^\circ \quad \text{és} \quad \beta_2 = 129,6^\circ; \gamma_2 = 20,4^\circ$$

Ezek szerint valóban két háromszög is megfelel a kiindulási feltételeknek.

Megjegyzés: Az első esetben a háromszög harmadik (c) oldala 47,3 cm, a másik háromszög harmadik (c) oldala pedig 16,8 cm.